

बर्ष १, अंक ३, पुष २०६८, काठमाडौं

Volume 1, No 3, December- 2011, Kathmandu

बिषयसूची

महिनाको तस्विर.....	२
चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनलको पाचौं सम्मेलन सम्पन्न.....	३
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री समक्ष नापाको ज्ञापनपत्र.....	४
इन्टरनेट.....	४
वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मीहरुलाई सम्मान.....	५
चित्रकला/ दुईदिने राष्ट्रिय युवा भेलामा राजधानीमा सम्पन्न	६
प्रेस वक्तव्य.....	७

महिनाको तस्वीर

म भन्दा अग्लो मेरो भारी.....

फोटो- गणेश

सिबिन समाचार

चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनलको पाँचौं सम्मेलन सम्पन्न

बालबालिको आपतकालीन उद्धार, राहत, संरक्षणको लागि सञ्चालित अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनल एशिया प्यासिफिकको पाँचौं सम्मेलन सम्पन्न ललितपुरमा सम्पन्न भएको छ ।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका आयुक्त गौरी प्रधानले नेपालमा बालअधिकारको क्षेत्रमा बाल हेल्पलाइनको संरचनाले पुऱ्याएको योगदान अत्यन्त सकारात्मक रहेको र बाल हेल्पलाइन इन्टरनेशनलले बालबालिकाको संरक्षणका निम्ति विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने एउटा विश्वव्यापी मञ्च रहेको समेत बताउनु भयो।

कार्यक्रममा चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनलकी कार्यकारी निर्देशक नेनिता ला रोजले चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनलले बालअधिकारको संरक्षणको निम्ति टेलिफोनका साथै अन्य विभिन्न संचार माध्यमबाट विभिन्न गतिविधि सञ्चालन गरिरहेको बताउनु भएको थियो।

सो सम्मेलनको राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका आयुक्त गौरी प्रधान, महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयका सचिव आनन्दराज पोखरेल तथा सार्क सचिवालयका सामाजिक सम्बन्ध विभागका निर्देशक इब्राइम जाहुरेले उद्घाटन गर्नुभएको थियो।

तीन दिनसम्म संचालन भएको उक्त सम्मेलनमा एशिया प्यासिफिकका चाइल्ड हेल्पलाइन संचालन गरिरहेका ५५ देशका प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको चाइल्ड हेल्पलाइन इन्टरनेशनलका सदस्य एवं सिबिन नेपालका अध्यक्ष माधव प्रधानले बताउनुभयो।

हाल विश्वका १२२ देशहरुमा चाइल्ड हेल्पलाइन सञ्चालनमा रहेका छन्।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री समक्ष नापाको ज्ञापनपत्र

नेपाल मदिरा नीति संजाल (NAPA) ले नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालय, नागरिक समाजका साथै सरोकारवालाहरूको सहभागितामा उच्चस्तरीय मदिरा नीति निर्माण समिति गठन गरी चाँडो भन्दा चाँडो मदिरा नीति तयार गरी लागु गर्न स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री समक्ष ज्ञापनपत्र बुझाएको छ।

सो कार्यक्रममा स्वास्थ्य मन्त्री राजेन्द्र महतोले सरकारले मदिरा सुर्तीजन्य पदार्थको नियन्त्रणको लागि स्पष्ट नीति बनाउने बताउनुभयो।

संसारभर मृत्यु र अपाङ्गताको कारण मध्ये मदिरा सुर्तीजन्य पदार्थ पछिको प्रमुख कारणको रूपमा देखिएको छ। साथै सन् २००४ मा विश्वमा ३.८ प्रतिशतको मृत्यु र ४.६ प्रतिशत अशक्ततामा बाँच्नु परेको एक तथ्याकले देखाएको छ।

मदिरा नीति तर्जुमा गरी हाल विद्यमान रहेका मदिरा नियन्त्रण, नियमन, गर्न बनेका कानूनहरूलाई पुनरावलोकन र समयानुकूल आवश्यक गरी लागू गराउन ज्ञापनपत्र मार्फत नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराएको छ।

इन्टरनेट

इन्टरनेटको बृहत्तर प्रयोगसँगै बालबालिका तथा किशोरकिशोरीहरू पनि इन्टरनेट प्रयोग गर्न उत्सूख भइरहेका छन्। इन्टरनेटको प्रयोगले सूचना सामग्रीहरूको पहुँचमा सहजता ल्याइदिएको छ भने सँगै यसले विभिन्न विकृति भित्र्याएको छ। नेपालमा अहिले विगत केही वर्षयता बालबालिका तथा किशोरकिशोरीहरूलाई इन्टरनेटप्रयोगबाट हुन सक्ने जोखिमका बारेमा विभिन्न सचेतना अभियानहरू समेत सञ्चालन भइरहेका छन्।

जिल्ला बाल कल्याण समिति काठमाण्डौ, सिविन नेपाल र वर्ल्ड भिजन ईन्टनेशनल ले इन्टरनेट अनलाइनमा बालबालिकाथि हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्नको निम्ति सरोकारवालाहरूको भूमिका विषयमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरिएको छ।

सो कार्यक्रममा काठमाण्डौ जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी रत्नराज पाण्डेले बालबालिका सम्बन्धि नेपालमा भएको कानून अपर्याप्त रहेको बताउनुभयो। सोही कार्यक्रममा स्थानीय विकास अधिकारी उद्धवप्रसाद तिमिल्सिनाले सरकाले स्थानीय स्तरदेखि नै बालमैत्री सुशासन कार्यक्रमलाई लागू गर्न लागि रहेको अवस्थामा बालबालिकाको विषयलाई सबैले ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो।

त्यस्तै, जिल्ला शिक्षा अधिकारी वैकुण्ठ अर्यालयले नेपालमा साइबर कानूनको उचित व्यवस्थापन गरी इन्टरनेट शिक्षालाई पाठ्यक्रममा नै समावेश गर्न सकिने बताउनुभयो। सोही कार्यक्रममा महिला विकास अधिकृत सारदा बस्याल तथा सिविन नेपालकी कार्यकारी संयोजक सुम्निमा तुलाधरले नेपालमा बालसंरक्षण सम्बन्धी विद्यमान अवस्था र इन्टरनेट अनलाइनमा बालबालिकामाथि हुन सक्ने जोखिम न्यूनीकरणका बारेमा प्रस्तुती गर्नुभएको थियो।

वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मीहरूलाई सम्मान

६३ औं मानवअधिकार दिवसको उपलक्ष्यमा मानव अधिकार एलाइन्सले वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मीहरू पद्मरत्न तुलाधर, दमननाथ ढुगांता, रेणु राजभण्डारी र विरेन्द्र मिश्रलाई सम्मान गरेको छ।

उक्त सम्मान कार्यक्रममा मानव अधिकार एलाइन्स काठमाडौं शाखाका अध्यक्ष देविका तिमिल्सिनाले वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मीहरूलाई सम्मान गर्न पाउदा निकै गौरवान्वित भएको बताउनु भयो।

कार्यक्रममा वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मी पद्मरत्न तुलाधरको व्यक्तित्व माथि गैरसरकारी संस्था हुडेपका अध्यक्ष प्रदिप पोखरेलले प्रकास पार्नु भएको थियो।

सम्मान कार्यक्रममा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो।

STAY SAFE ONLINE
Be cyber smart and stay in control
इन्टरनेटमा अनलाइन छँदा सुरक्षित रहौं
साइबरको बारेमा चलाखी बजौ र आफू संयमित रहौं।

Never give out personal information
Such as your full name, phone number, address, email address, school name to people you meet online.
कहिनेपनि आफ्नो व्यक्तिगत विवरण जस्तै, नाम, ठेगान, फोन नम्बर, इमेल ठेगान, स्कूलको नाम अनलाइन भाइट गर्ने व्यक्तिहरूसँग नभइहोस्।

Remember that information you find on the Internet may not be reliable.
सबैभन्दा ध्यान राख्नुहोस् कि, तपाईंले इन्टरनेटमा प्राप्त गर्नेभएका सम्पूर्ण जानकारीहरू भरपर्दो हुनेछैन।

Be very careful about what you say and post
About yourself (or your friends) in chat rooms or other public places like social networking sites. Once it is out there, it is public and you can not take it back.
तपाईंले भाइट गर्दा अथवा सामाजिक सञ्जालका साइटहरू प्रयोग गर्दा आफ्नो प्रयोग गर्ने भाषा तथा अन्य विवरणहरूको बारेमा सचेत होसिन्धार् रहनुहोस्। एकचोटि तपाईंले आफ्नो व्यक्तिगत विवरण साबन्जिनक गरेपछि त्यसलाई फिर्ता लिनु सक्नुहुन्न।

Meeting someone you only met online can be dangerous.
Never agree to meet anyone in person, alone. Only do so with your parent's permission, meet in a public place and bring one of them or a trusted adult with you.
अनलाइनमा मात्र भेटेको व्यक्तिहरूसँग सामाजिक जीवनमा भेटेदा जोडिनु पर्ने हुन सक्छ। त्यस्ता व्यक्तिहरूसँग कहिल्यैपनि एक्लै नभेटनुहोस्। यदि भेटनुहुन्छ भने, आफ्नो विवरण सुरक्षित राख्नु वा अभिभावकको स्वीकृति लिएर सार्वजनिक ठाउँमा मात्र भेटनुहोस्।

Remember, that online people often lie about who they are.
Angel 14 could be a person aged 45.
४५वर्षीया अनलाइनमा आउने व्यक्तिहरूले भेट्टाे बीबिरेटका हुन्छन्। आफूलाई १४ वर्षको भनिरहेको व्यक्ति ४५ वर्षको पनि हुन सक्छ।

Never respond to nasty, suggestive (sexual solicitations) or rude emails or postings.
कुनैपनि प्रकारको नराम्रा वा चिन्तकय सामग्री वा प्रस्तावहरू भएका इमेल वा अन्य कुराहरूको जवाफ नफर्काउनुहोस्।

Be a good online citizen and treat others as you would like to be treated yourself.
अनलाइन छँदा तपाईं सबैभन्दा सभ्य नागरिकको रूपमा प्रस्तुत हुनुहोस्। तपाईंले अनलाइन पनि त्यस्तो व्यवहार गर्नुहुने जस्तो तपाईं अरुलाई बाख्नुहुनेछ।

Never give your internet password to anyone, not even to your best friend.
आफ्नो इन्टरनेटको पासवर्ड कसैलाई पनि नभइहोस्। आफ्नो सबैभन्दा मित्रले साथीलाई पनि नभइहोस्।

Never accept emails, instant messages (like on Yahoo Messenger), or open files, pictures or texts from people you don't know.
तपाईंले भविष्यका व्यक्तिहरूले पठाएका कुनैपनि इमेल, काइन्, तस्वीर र अन्य सामग्रीहरू नखोल्नुहोस्।

Always tell your parents or someone you trust,
if you experience anything that makes you uncomfortable, like bad and upsetting language, offensive pictures or anything scary. Also, you can report any online abuse to Child Helpline Nepal, Toll Free No. 1098 or at the following numbers: Kathmandu 01-4271000, Biratnagar Child Helpline, Toll Free No. 1098, Phone No. 021-535700, Hetauda Child Helpline, Toll Free No. 1098, Phone No. 057-524500, Pokhara Child Helpline, Toll Free No. 1098, Phone No. 061-531157, Nepalgunj Child Helpline, Toll Free No. 1098, Phone No. 081-527100
यदि अनलाइन रहेदा तपाईंले असहज वा नराम्रा अनुभवहरू जस्तै, असहज भाषाको प्रयोग, असहज चित्रहरू हेर्न पाउनुभएको छ भने यो कुरा आफ्ना अभिभावक वा आफ्नो विश्वास गर्ने व्यक्तिहरूसँग भन्नुहोस्। तपाईंले अनलाइनमा विभिन्न भाषाका व्यक्तिको प्रयोग भएको छ भने आफू हेल्पलाइन नेपालका निम्न फोन नम्बरमा सम्पर्क गर्न सक्नुहुनेछ। बाल हेल्पलाइन काठमाडौं, नि:शुल्क फोन नं.१०९८ वा ०१ ४२७१०००, बाल हेल्पलाइन विरेटनगर, नि:शुल्क फोन नं.१०९८ वा ०२१ ५३५७००, बाल हेल्पलाइन हेटौडा, नि:शुल्क फोन नं.१०९८ वा ०५७ ५२४५००, बाल हेल्पलाइन पोखरा, नि:शुल्क फोन नं.१०९८ वा ०६१ ५३११५७, बाल हेल्पलाइन नेपालगञ्ज नि:शुल्क फोन नं.१०९८ वा ०८१ ५२७१००

चित्रकला

सरसफाई र वातावरण बाल अधिकार आवरण भन्ने मूल नारा सहित कन्सर्न नेपालले बालबालिकाबीच चित्रकला र बक्तित्वकला प्रतियोगिताको आयोजना गरेको छ ।

उपस्थित बालबालिकाले चित्र मार्फत सरसफाइको महत्व र बालअधिकारको सुनिश्चितताको सचित्र प्रस्तुत गरेका थिए । उक्त प्रतियोगितामा विभिन्न स्कूलका बालबालिकाको सहभागिता रहेको थियो ।

सो कार्यक्रममा अधिकारकर्मीहरूले बालबालिकाको अधिकार संरक्षण गर्नको लागि सरसफाइ र वातावरणमा समेत विशेष ध्यान दिनुपर्ने कुरा उल्लेख गरेका थिए ।

दुईदिने राष्ट्रिय युवा भेलामा राजधानीमा सम्पन्न

जोखिम परिस्थितिका युवाहरू र राष्ट्रिय नीतिका विषयमा राजधानीमा दुईदिने राष्ट्रिय युवा भेलामा सम्पन्न भएको छ।

उक्त भेलामा युवा तथा खेलकूद मन्त्रालयका उपसचिव युवराज पौडेलले सरकारले ल्याएको राष्ट्रिय युवा नीतिलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि सबैले सहयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

सोहि कार्यक्रममा विभिन्न राजनितिक पार्टीका युवाहरूले नेपाली युवाहरूले भोग्नु परेका समस्या र नेपाली युवालाई व्यवसायिक र प्राविधिक शिक्षा दिन नसक्दा बेरोजगारी बढेको धारणा राखेका छन्। साथै उहाँहरूले राष्ट्रिय युवा नीति २०६६ को व्यवहारिक कार्यान्वयन हुन नसकेकोमा गहिरो आपत्ति समेत जनाएका छन् ।

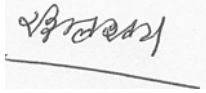
देशका ११ जिल्लाका ५० जना युवाहरूको सहभागिता रहेको उक्त

दुईदिने भेलामा युवाहरूका सरोकारका विषयमा १२ बुँदे अपिल पत्र समेत सार्वजनिक गरिएको छ । उक्त अपिलपत्रमा युवाको लागि शिक्षाको स्पष्ट नीति बन्नुपर्ने तथा प्राविधिक शिक्षाको उचित व्यवस्थापन गरिनुपर्ने, राज्यले युवाहरूका निम्ति ल्याउने नीति तथा कार्यक्रमलाई विकेन्द्रित गर्नुपर्ने, बेरोजगारीको निम्ति विदेश जाने युवाहरूका निम्ति प्राविधिक तथा सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनुपर्ने, भौगोलिक, वर्गीय र जातीय रूपमा पछाडि पारिएका युवाहरूका निम्ति विशेष कार्यक्रम तय गरिनुपर्ने कुरा उल्लेख छ ।

श्रीमान सम्पादक/प्रकाशक ज्यू
पौष १४

मिति: २०६८

संलग्न समाचार प्रकाशन एव प्रसारण गरिदिनु हुन हार्दिक अनुरोध छ ।

रश्मिला शाक्य
कार्यक्रम संयोजक

राष्ट्रिय युवा नीति कार्यान्वयन हुन नसकेको युवाहरुको आपत्ति

काठमाण्डौ पौष १४/राष्ट्रिय युवा नीति २०६६ को व्यवहारिक कार्यान्वयन हुन नसकेकोमा नेपाली युवाहरुले गहिरो आपत्ति जनाएका छन् । जोखिम परिस्थितिका युवाहरु र राष्ट्रिय नीतिका विषयमा राजधानीमा आयोजित दुईदिने राष्ट्रिय भेलामा युवाहरुले यस्तो धारणा राखेका हुन् ।

कार्यक्रममा युवा संघ नेपालका उपाध्यक्ष भूपट रावलले सिर्जनशील युवाहरुले मात्र समाज विकासका निम्ति उल्लेखनीय योगदान दिनसक्ने बताउनुभयो । उहाँले नेपाली युवालाई व्यवसायिक र प्राविधिक शिक्षा दिन नसक्दा बेरोजगारी बढेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेपाल युवा संस्था सञ्जालका महासचिव ब्रविनकुमार केसीले सरकारले ल्याएको युवा नीतिलाई व्यवहारिक रूपमा कार्यान्वयन गर्न सकेमा युवाहरुका थुप्रै समस्या समाधान हुने बताउनुभयो ।

त्यस्तै, नेविसंघका उपाध्यक्ष भुपेन्द्रजंग शाहीले अभैसम्म पनि कयौं युवाहरुले आधारभूत रूपमा समेत शिक्षा पाउन नसकेकोले राज्यले यसमा गम्भीर ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा युवा तथा खेलकूद मन्त्रालयका उपसचिव युवराज पौडेलले सरकारले ल्याएको राष्ट्रिय युवा नीतिलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि सबैले सहयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

त्यस्तै, राष्ट्रिय युवा सञ्जालका महासचिव विशाल गैरेले राज्यले तय गरेको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न राज्य जिम्मेवार बन्न नसकेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा सिबिन नेपालका अध्यक्ष माधव प्रधानले भेलामा उठेका विषयलाई राज्यका विभिन्न निकायबाट कार्यान्वयन गराउन पहल गर्ने धारणा राख्नुभयो ।

देशका ११ जिल्लाका ५० जना युवाहरुको सहभागिता रहेको उक्त दुईदिने भेलामा युवाहरुका सरोकारका विषयमा १२ बुँदे अपिल पत्र समेत सार्वजनिक गरिएको छ । उक्त अपिलपत्रमा युवाको लागि शिक्षाको स्पष्ट नीति बन्नुपर्ने तथा प्राविधिक शिक्षाको उचित व्यवस्थापन गरिनुपर्ने, राज्यले युवाहरुका निम्ति ल्याउने नीति तथा कार्यक्रमलाई विकेन्द्रित गर्नुपर्ने, रोजगारीको निम्ति विदेश जाने युवाहरुका निम्ति प्राविधिक तथा सीपमूलक तालिमको व्यवस्था गरिनुपर्ने, भौगोलिक, वर्गीय र जातीय रूपमा पछाडि पारिएका युवाहरुका निम्ति विशेष कार्यक्रम तय गरिनुपर्ने कुरा उल्लेख छ ।